

Schoolondersteuningsprofiel 2021-2022

OBS de Zwaluw
Pastoor van Zantenlaan 10
1189 WD Amstelveen
0297-582 612
kids@dezwaluw.nl

Inhoud

Inleiding	3
Onderwijsvisie	4
Leerling populatie en schoolweging	5
Onderwijsbehoeften	6
Onderwijsondersteuning	7
Uitstroomprofiel	8
Basisondersteuning	9
Extra ondersteuning	12
Arrangementen en verwijzingen	14
Expertise in de school	15
Ambitie	16
Gebouw	17
Ketenpartners	18

Inleiding

De Zwaluw ligt aan de rand van het dorp Nes aan de Amstel. De school telt tussen de 90 en 100 leerlingen, verdeeld over 5 groepen. De Zwaluw heeft een regiofunctie en is toegankelijk voor alle leerlingen die in het groene buitengebied van Amstelveen wonen, maar ook ouders van leerlingen uit Amstelveen en Uithoorn kiezen graag voor deze kleinschalige school. Ruim een derde van de leerling populatie bestaat uit zij-instromers, die op andere scholen zijn vastgelopen. Het is voor het team van de Zwaluw “gewoon” dat er veel verschillen binnen de groepen zijn. Iedereen hoort erbij. De school kiest er bewust voor zoveel mogelijk leerlingen binnen de school te houden. Het verwijzingspercentage is dan ook zeer laag.

Onderwijsvisie

Samen-leren-jezelf-zijn

Samen

Alle leerlingen zijn welkom op de Zwaluw. Leerlingen mogen verschillen. Deze verschillen accepteren we van elkaar en we gaan daarmee respectvol om. Daarom werkt de Zwaluw met meervoudige intelligenties, zodat iedereen kan laten zien op welk gebied je talenten liggen. *Samen* leren en *samenwerken* vinden we belangrijk. Dit is een belangrijke pijler van ons onderwijs. We doen dit door gebruik te maken van coöperatieve werkvormen. Het team van de Zwaluw maakt zich *samen* sterk voor het welzijn en de ontwikkeling van onze leerlingen.

Leren

Vanaf groep 4 geven we op de Zwaluw samenhangend thematisch onderwijs. Alle vakken worden in samenhang rond een thema gegeven, waardoor het leren meer betekenis krijgt. Alleen voor rekenen en handschriftontwikkeling gebruikt de Zwaluw een aparte methode.

Jezelf zijn

Iedereen is van waarde en mag er zijn. Onderwijs gaat niet alleen over leren, maar ook over ontdekken wie je bent. Wij bieden een veilige onderwijsomgeving, waar de leerlingen en ook onze teamleden zichzelf kunnen zijn.

Leerling populatie en schoolweging

De leerling populatie op de Zwaluw is zeer divers. Niet zozeer wat betreft culturele achtergrond, maar vanwege de onderwijsbehoeften van de leerlingen. Ongeveer een derde deel van de populatie is zij-instromer. Een groot deel van deze leerlingen is vastgelopen op hun vorige school en overgestapt naar de Zwaluw, in de hoop dat het op een kleinschalige school beter zal gaan.

De schoolweging van de Zwaluw wordt bepaald door de volgende vijf criteria:

Het opleidingsniveau van de ouders

Het land van herkomst van de ouders

De verblijfsduur van de moeders in Nederland

Het gemiddelde opleidingsniveau van de moeders

Wel of geen schuldsanering

De schoolweging wordt dus vooral bepaald op grond van *gezinskenmerken*. Als we met dié bril naar de populatie kijken dan is de Zwaluw een kleinschalige dorpsschool met bovengemiddeld gunstige gezinskenmerken. De schoolweging van de Zwaluw bedraagt 25,8 ten opzichte van een gemiddelde van 30. Dit betekent dat van de Zwaluw hogere opbrengsten worden verwacht dan gemiddeld. De vraag is echter in hoeverre dat terecht is. De resultaten kunnen namelijk nogal verschillen per leerjaar, afhankelijk van het aantal leerlingen met bijzondere onderwijsbehoeften.

Onderwijsbehoeften

Wanneer we kijken naar de kenmerken van onze leerlingen, dan valt op dat bij meer dan 40 leerlingen sprake is van bijzondere onderwijsbehoeften. Op een totale populatie van 100 Leerlingen is dit ruim 40%.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Totaal	Zij-instroom	AD(H)D	ASS	Dyslexie	Dyscalculie	Down	TOS	SH	(H)B	OPP
2016-2017	95	10	6	2	10	1	1	2	1	10	8
2017-2018	91	11	6	3	10	1	1	2	1	10	9
2018-2019	95	12	6	3	10	1	1	2	1	11	9
2019-2020	96	9	6	3	7	0	1	2	1	10	8
2020-2021	101	15	6	3	9	0	1	2	1	11	10

1: Aantal leerlingen op de Zwaluw.

2: Aantal leerlingen overgestapt naar de Zwaluw.

3: Aantal leerlingen met speciale onderwijsbehoeften op het gebied van concentratie.

4: Aantal leerlingen met speciale onderwijsbehoeften op het gebied van autisme.

5: Aantal leerlingen met een diagnose dyslexie; de plotselinge toename in 2016-2017 wordt veroorzaakt door zij-instroom.

6: Aantal leerlingen met een diagnose dyscalculie.

7: Aantal leerlingen met het syndroom van Down.

8: Aantal leerlingen met speciale onderwijsbehoeften op het gebied van de spraak/taal ontwikkeling.

9: Aantal leerlingen die slechthorend zijn.

10: Aantal leerlingen met een IQ hoger dan 120.

11: Aantal leerlingen met een ontwikkelingsperspectief.

Onderwijsondersteuning

Meer dan 40% van de leerlingen op de Zwaluw heeft bijzondere onderwijsbehoeften en heeft extra ondersteuning nodig. Dit vraagt een behoorlijke inzet van het Zwaluwteam. Op wat voor manier doet het team dat?

Mindset

In de eerste plaats is de cultuur op de Zwaluw dat ieder kind uniek is en de ondersteuning verdient dat het nodig heeft. Deze mindset zorgt ervoor dat elk teamlid bereid is om te onderzoeken welke aanpak bij een leerling effectief is en deze aanpak uit te voeren.

Differentiatie

Differentiëren zit in de genen van het Zwaluwteam. Door de relatief kleine groepen is het mogelijk om een aanpak te kiezen, die is afgestemd op een kleine groep leerlingen of een individuele leerling.

Remedial Teaching

Een belangrijk deel van het passend onderwijs budget besteedt de Zwaluw aan RT. Op deze manier kunnen we naast de aanpak in de klas, ook nog extra begeleiding bieden buiten de groep.

Samenwerken

Er is een nauwe samenwerking met de ambulant begeleider van Kentalis voor de begeleiding van leerlingen met een TOS. Dit geldt ook voor de samenwerking met de begeleiders van de leerling met Down.

Gedrag specialist

De Zwaluw heeft een gedrag specialist in huis voor de begeleiding van de leerlingen met ADHD en ASS.

Uitstroomprofiel

	PrO	VMBO-B	VMBO-B/K	VMBO-K	VMBO-K/T	VMBO-T	VMBO-T/HAVO	HAVO	HAVO/VWO	VWO
2017-2018	0%	7%	0%	0%	0%	0%	7%	33%	20%	33%
2018-2019	0%	0%	0%	0%	4%	13%	13%	26%	31%	13%
2019-2020	0%	0%	7%	7%	7%	20%	7%	7%	20%	25%
2020-2021	0%	0%	0%	0%	0%	10%	27%	0%	27%	36%
Gemiddeld	0%	1%	1%	1%	3%	11%	14%	17%	25%	27%

Over de afgelopen vier jaar stroomt gemiddeld 94% van de leerlingen uit naar VMBO-T of hoger.

Daarvan stroomt 69% uit naar de HAVO of hoger en maar liefst 52% naar HAVO/VWO en VWO.

Dit betekent dat het onderwijs op de Zwaluw goed is afgestemd op de onderwijsbehoeften van de leerlingen.

Dit beeld kan echter elk jaar flink verschillen, onder invloed van het aantal zij-instromers met bijzondere onderwijsbehoeften in groep 8.

Basisondersteuning

Basisondersteuning is de ondersteuning, die is verankerd in de dagelijkse manier van werken op de Zwaluw. Het gaat hierbij om het pedagogisch-didactisch handelen van de leerkracht en de interne ondersteuning-structuur van de school. Om de ondersteuning effectief vorm te geven hanteren wij het principe van: *overzicht, inzicht en uitzicht*.

Overzicht

Om de juiste ondersteuning te bieden is het belangrijk om alle beschikbare informatie op een rijtje te zetten. Welke informatie hebben de ouders en de leerkracht over deze leerling? Welke informatie heeft de leerling zelf? Is er nog aanvullende informatie nodig door middel van observaties of een onderzoek?

Inzicht

Wanneer er voldoende informatie beschikbaar is, kunnen we kijken wat de onderwijsbehoeften van de leerling zijn. Wat heeft de leerling nodig om een bepaald doel te halen?

Uitzicht

Op grond van de onderwijsbehoeften kunnen we bepalen wat de meest effectieve aanpak is. Wat gaan we doen, zodat de leerling het doel kan halen?

Sociaal-emotionele ondersteuning

Kanjerschool

Sociaal-emotionele veiligheid is een voorwaarde om tot ontwikkeling te komen. De Zwaluw is een Kanjerschool. Wij volgen de sociaal-emotionele ontwikkeling door middel van het registratiesysteem KANVAS. De Kanjertraining is een bewezen effectief programma om een positief pedagogisch klimaat te creëren. Binnen een dergelijk klimaat heeft pestgedrag nauwelijks een voedingsbodem. Mocht dit toch voorkomen dan volgen wij het anti-pestprotocol van de Kanjertraining.

Jeugd Hulpverlener (JHV)

De Zwaluw werkt nauw samen met een Jeugd Hulpverlener van de gemeente Amstelveen. Deze is een dagdeel per week aanwezig. Ouders kunnen haar consulteren voor een adviesvraag of ondersteuningsvraag. De intern begeleider bespreekt met toestemming van de ouders wekelijks de ondersteuningsvragen van de leerkrachten met de JHV. Tijdens de onderlinge afstemming tussen IB en JHV wordt gekeken welke ondersteuning ingezet kan worden.

Adviseur Passend Onderwijs (APO)

Door middel van een strippenkaartsysteem kan de school de APO inschakelen voor advies rondom de begeleiding van een leerling of voor een kortdurend ondersteuningstraject.

Pedagogisch-didactische ondersteuning

Grote cyclus

De *grote* ondersteuningscyclus bestaat uit:

- 1: Onderwijsplan
- 2: Trendanalyse en jaaranalyse

In het *onderwijsplan* staat beschreven hoe de school werkt aan de vier basisvakken en op welke manier de school een gedifferentieerd aanbod biedt.

Om inzicht te krijgen in de effectiviteit van onze didactische aanpak, maakt de Zwaluw elk jaar een *trendanalyse* en *jaaranalyse*. De trendanalyse is een analyse van de afgelopen drie jaar en is geeft een beeld van de ontwikkeling op de lange termijn. De jaaranalyse geeft een beeld van de ontwikkeling van het afgelopen jaar. Op die manier kunnen we zien welke aanpak succesvol is en welke aanpak nog bijstelling behoeft.

Kleine cyclus

De *kleine* ondersteuningscyclus bestaat uit:

- 1: Taakwerk
- 2: Zorg op maat

Op een aantal vaste momenten in de week – 3x per week - wordt er in elke groep gewerkt aan *Taakwerk*. Dit zijn taken die de leerlingen zelfstandig kunnen uitvoeren. Binnen de taken van Taakwerk krijgen deze leerlingen uitdagend werk of extra oefenstof aangeboden. Op deze manier kan de leerkracht aansluiten bij de onderwijsbehoeften van de leerlingen.

Tijdens *Taakwerk* heeft de leerkracht de ruimte om *Zorg op Maat* te geven door middel van extra instructie en oefening aan een groepje leerlingen. Dit groepje wordt samengesteld op basis van een analyse van de toetsen en op basis van het dagelijkse werk van de leerlingen.

De leerkracht noteert welke leerlingen deze vorm van extra ondersteuning krijgen en de doelen van deze ondersteuning. Vervolgens worden de ondersteuning opgenomen in de weekplanning.

Naar aanleiding van de methodetoetsen schrijft de leerkracht een beknopte evaluatie. Op basis van deze evaluatie bepaalt de leerkracht welke doelen zijn behaald en stelt zij de nieuwe zorg-op-maat-groepjes samen. Hierna begint de cyclus opnieuw.

Convergente differentiatie

Op de Zwaluw wordt de instructie en verwerking van een les op drie niveaus aangeboden: basis, intensief en talenten:

Het *intensieve* niveau houdt in dat de instructie is verlengd en waar nodig wordt herhaald. De verwerking is in veel gevallen aangepast.

Het *basis* niveau bestaat uit de reguliere instructie en verwerking, die door de meeste leerlingen wordt gevolgd.

Het *talenten* niveau bestaat uit een beknopte instructie en een compacte verwerking, vaak aangevuld met verrijkend materiaal.

Het doel van deze differentiatie is om aan de onderwijsbehoeften van de leerlingen tegemoet te komen en tegelijkertijd de leerlingen zoveel mogelijk bij elkaar te houden op de leerlijn van het vakgebied. De indeling in niveaus is dynamisch en is afhankelijk van het lesdoel en de beheersing van de lesstof. De indeling wordt door de leerkracht gemaakt op basis van resultaten en observaties.

Groepsbespreking

Minimaal twee keer per jaar vindt er een groepsbespreking plaats tussen de leerkracht en de intern begeleider. Tijdens de groepsbespreking gaan de groepsleerkracht en de IB'er volgens een vaste agenda met elkaar in gesprek.

Eigen leerlijn

Wij spreken van een eigen leerlijn wanneer de toetsing niet meer parallel loopt met de didactische leeftijd van de leerling. Voor leerlingen met een eigen leerlijn maken wij een ontwikkelingsperspectief (OPP). Het OPP bestaat uit een overzicht van de vaardigheidsgroei en het leerrendement, de onderwijsbehoeften van de leerling en de doelen voor de komende periode. Deze doelen zijn gebaseerd op het leerrendement van de leerling.

Remedial Teaching (RT)

De Zwaluw besteedt een groot deel van het passend onderwijs budget voor RT aan leerlingen die ondersteuning nodig hebben op een bepaald vakgebied. Deze ondersteuning wordt bij voorkeur aan een groepje leerlingen gegeven.

Amsteltaal

Amstelwijs heeft een boven schoolse taalvoorziening in het leven geroepen gericht op nieuwkomers met een onvoldoende taalbeheersing. Leerlingen volgen bij Amsteltaal een jaar lang onderwijs met de nadruk op de beheersing van de Nederlandse taal. Sinds kort is er ook een aanbod voor kleuters.

Plusklas

Amstelwijs heeft een daarnaast een boven schoolse voorziening gericht op de meer-begaafde leerlingen. De leerlingen gaan een dagdeel per week naar de Plusklas om met ontwikkelingsgelijken te werken aan diverse projecten.

Extra ondersteuning

Wanneer de basisondersteuning niet toereikend is om aan de onderwijsbehoeften van de leerling tegemoet te komen, hebben wij de mogelijkheid om extra ondersteuning in te schakelen via het ondersteuningsteam.

Ondersteuningsteam (OT)

Het ondersteuningsteam bestaat uit alle betrokken personen: de leerling (waar mogelijk), de ouders, de leerkracht, de Amstelronde specialist, de intern begeleider en eventueel andere betrokken personen/instanties. In het ondersteuningsteam worden de onderwijsbehoeften van de leerling in kaart gebracht en de mogelijkheden onderzocht om de leerling verder te helpen. Dit kan door middel van een *arrangement* of door middel van een *verwijzing*.

Arrangement

Een arrangement bestaat uit een aantal afspraken en acties met het doel om te voorzien in wat de leerling nodig heeft. Dit kan betekenen dat er externe hulp wordt geboden in de vorm van een training of een individueel traject. Het arrangement wordt na een periode van 10 weken geëvalueerd en waar nodig aangepast.

Verwijzing

Wanneer het niet mogelijk is om door middel van een arrangement aan de onderwijsbehoeften van de leerling tegemoet te komen, kan het OT tot de conclusie komen dat een andere vorm van onderwijs beter bij de leerling past. Op dat moment wordt er een toelaatbaarheidsverklaring aangevraagd bij Amstelronde voor het SBO of SO.

Arrangementen en verwijzingen

	1	2	3	4	5
	OT	Arrangement	SBO	SO	Terug
2014-2015	3	1	0	0	0
2015-2016	12	4	0	1*	0
2016-2017	12	4	0	0	0
2017-2018	14	5	0	0	0
2018-2019	15	5	0	0	1*
2019-2020	10	5	0	0	0
2020-2021	12	6	1*	0	0
*2015-2016: Rijk stapt over naar de Ster. *2018-2019: Tim stapt over van de Wending naar de Zwaluw. *2020-2021: Bente stapt over naar de Dolfijn.					

- 1: Aantal bijeenkomsten van het ondersteuningsteam.
- 2: Aantal leerlingen met een arrangement.
- 3: Aantal verwijzingen naar het Speciaal Basisonderwijs.
- 4: Aantal verwijzingen naar het Speciaal Onderwijs.
- 5: Aantal terugplaatsingen naar de Zwaluw.

Expertise in de school

Specialisten

De Zwaluw beschikt over een specialist met een master op het gebied van gedrag en autisme. Een van de leerkrachten heeft de opleiding Leraar Speciaal Onderwijs afgerond en heeft een Master SEN met specialisme gedrag. Deze leerkracht heeft ook de opleiding tot leesspecialist afgerond. Een leerkracht heeft de opleiding excellente leerkracht afgerond. Er zijn tevens twee specialisten *het jonge kind*. Verder heeft de school twee specialisten op het gebied van bewegingsonderwijs en een specialist op het gebied van meer- en hoogbegaafde leerlingen.

Video Interactie Begeleiding

De Zwaluw beschikt over een Video Interactie Begeleider. Deze kan op aanvraag een begeleidingstraject doen met een leerkracht. Ook kan deze vorm van begeleiding inzicht geven in de interactiepatronen tussen de leerkracht en een of meer leerlingen.

Ambitie

De Zwaluw heeft voor de komende jaren de volgende ambitie:

- Verdere uitbouw en borging van het van *samenhangend thematisch onderwijs* waarbij *meervoudige intelligentie (MI)* , *coöperatieve werkvormen (COOP)* en *differentiatie* binnen de groep zijn geïntegreerd.
- Eigenaarschap: Betrokkenheid bij en verantwoordelijkheid voor het eigen leerproces is een van de doelen waaraan het team de komende jaren met de leerlingen gaat werken. Het team gaat werken volgens de aanpak van de Stichting Leerkracht, waarbij het met en van elkaar leren en gezamenlijk werken aan de schoolontwikkeling centraal staat.
- Het verder versterken van de didactische vaardigheden van alle leerkrachten, waarbij het EDI (Effectieve Directe Instructie) model centraal staat.

Gebouw

Veiligheid

Het gebouw voldoet aan alle veiligheidseisen van de brandweer en is voorzien van een AED apparaat.

Toegankelijkheid

De school is goed toegankelijk voor leerlingen met een lichamelijke beperking. Er zijn geen drempels of verdiepingen. In de school is een toiletvoorziening voor leerlingen met een lichamelijke beperking.

Aanvullende en aangepaste werkplekken

Op de gangen en in de aula zijn plaatsen gecreëerd waar één-op-één begeleiding of begeleiding van een groepje leerlingen kan plaatsvinden. Bovendien is er een apart lokaal waar o.a. de Remedial teacher of een ambulant begeleider apart kan werken met een of meerdere leerlingen. In de lokalen zijn mogelijkheden gecreëerd voor leerlingen om staand te werken, zijn er concentratie schermen en kunnen de leerlingen gebruik maken van koptelefoons.

Ketenpartners

Gemeente Amstelveen

De gemeente Amstelveen is een van de belangrijkste ketenpartners. De gemeente heeft contracten met een breed scala aan instanties die ondersteuning kunnen bieden. De JHV kan de school en de ouders hierin de weg wijzen. Verder lopen de dyslexieaanvragen via de gemeente.

Kentalis

De Zwaluw werkt nauw samen met Francien de Rijk, ambulant begeleider van Kentalis. Zij begeleidt op school twee leerlingen met een taalontwikkelingsstoornis (TOS). Zij adviseert ook de leerkrachten over hoe je de begeleiding in de klas kunt vormgeven.

GGD

De schoolarts en de schoolverpleegkundige waken over de (geestelijke) gezondheid van de leerlingen. Door middel van twee screenings, een in groep 2 en een in groep 7, worden alle leerlingen gecheckt. Er wordt gekeken naar voeding, groei, het functioneren van de zintuigen en het algehele welbevinden. De schoolverpleegkundige maakt onderdeel uit van het ZAT overleg. Verder kunnen we haar consulteren bij alle vragen met betrekking tot gezondheid en welbevinden.

Leerplichtambtenaar

De leerplichtambtenaar gaat met ouders in gesprek op het moment dat er sprake is van structureel verzuim.

MOC Kabouterhuis

Voor jonge leerlingen van 4 tot 7 jaar biedt het Kabouterhuis ondersteuning op het gebied van gedrag. Het kabouterhuis biedt verschillende trajecten, waarbij ook de ouders en de leerkrachten worden betrokken. De aanmelding loopt via de schoolarts, huisarts of de ouder-kind coach .

Opvoedpoli

Soms is opvoeden een uitdaging. Voor alle vragen rondom ouderschap en opvoeding kunnen ouders terecht bij de Opvoedpoli. Ook biedt de opvoedpoli de mogelijkheid om aanvullend onderzoek te doen.

Buurtregisseur

De buurtregisseur van de Politie is het directe aanspreekpunt bij vragen over veiligheid. Deze kan in een dergelijk geval advies en ondersteuning geven. Verder kan de buurtregisseur voorlichting geven over diverse relevante onderwerpen.